

gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Raadsvoorstel Jeugdsozenbeleid 2024 - 2028 "Samen kunnen we het maken!"

Datum: 20 september 2023

Agendapunt: 7

Behandeling: Ter bespreking in het raadsoverleg

Portefeuille-

houder(s): Wethouder K. Hansems

Steller: Laura Veneziano l.veneziano@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.077371

1. Samenvatting

De gemeente Het Hogeland had tot nu toe nog geen geharmoniseerd Jeugdsozenbeleid. De regels en ondersteuning van alle jeugdsozen waren erg divers. Om hier een einde aan te maken is er een Beleidsplan opgesteld. Het jeugdsozenbeleid 2024 – 2028 is bedoeld om de verschillende regels en subsidiemogelijkheden uit de vier voormalige gemeenten te harmoniseren. We hebben jeugdsozen in verschillende stadia van de beleidsvoorbereiding betrokken bij onze plannen. Hierdoor hebben we een breed gedragen stuk waarin jeugdsozen zich herkennen.

In het Beleidsplan "Samen kunnen we het maken!" wordt duidelijk welke kaders de gemeente stelt aan het zijn van een jeugdsoos. Zo horen alle jongeren van 12 tot en met 22 tot de doelgroep van een jeugdsoos. Jeugdsozen mogen ook zwak-alcoholische dranken schenken aan meerderjarige bezoekers. Jeugdsozen hebben gezamenlijk Huisregels opgesteld om ervoor te zorgen dat het bezoek aan de jeugdsoos veilig is en geen overlast voor de buurt veroorzaakt.

Om ervoor te zorgen dat de jeugdsozen kunnen blijven voortbestaan, kiezen we voor financieel maatwerk. De subsidieregeling die bij het beleidsplan hoort, geeft hier invulling aan.

De gemeente vindt het belangrijk om te investeren in jeugdsozen zodat zij meer kunnen doen aan preventie onder jongeren. Jeugdsozen zijn een belangrijke vindplaats van jongeren. Naast inzet van jongerenwerk willen we ook jeugdsoosbesturen en vrijwilligers laten meehelpen in deze preventieve taak. Dit gebeurt bijvoorbeeld door voorlichting en cursussen. Verder kunnen jeugdsozen meer activiteiten organiseren voor jongeren. Het budget voor activiteitsubsidies is verhoogd.

Het beleidsplan en de beleidsregels gelden voor de periode 2024 – 2028.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. Het Jeugdsozenbeleid 2024 – 2028: ‘Samen kunnen we het maken’ (conform bijlage 1) vast te stellen
2. Kennis te nemen van de door het college vastgestelde Subsidieregeling jeugdsozen 2024 – 2028 (bijlage 2).

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

De gemeente Het Hogeland had tot nu toe nog geen geharmoniseerd Jeugdsozenbeleid. De regels en ondersteuning van alle jeugdsozen waren erg divers. Om hier een einde aan te maken is er een Beleidsplan en een subsidieregeling opgesteld.

3.2 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad is bevoegd om Beleidsplannen vast te stellen. Het vaststellen van het Jeugdsozenbeleid valt onder de kaderstellende taak van de gemeente. Er is geen sprake van een wettelijke verplichting om jeugdsozenbeleid op te stellen. Daarnaast behoort het beschikbaar stellen van geld voor de uitvoering van het jeugdsozenbeleid tot het budgetrecht van de raad.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Er is geen sprake van een wettelijk kader voor jeugdsozenbeleid. De gemeente heeft hier in beleidsvrijheid.

Het jeugdsozenbeleid heeft een nauwe relatie met de Paracommerciële Verordening. In deze verordening zijn onder andere de schenktijden voor paracommerciële instellingen zoals jeugdsozen bepaald.

Het jeugdsozenbeleid beoogt jeugdsozen een plek te geven in het preventief jeugd- en jongerenbeleid. We zoeken hierbij aansluiting bij de Transformatieopgave Sociaal Domein en het Beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving. Het gaat hierbij om meer preventie en meer inzet op de samenredzaamheid.

3.4 Historische context

De voormalige gemeenten hadden ieder hun eigen jeugdsozenbeleid. Met name op het financieel vlak was er sprake van grote verschillen in de ondersteuning. Met dit Plan en de bijbehorende subsidieregeling maken we een eenduidig beleid met oog voor de verschillen tussen de jeugdsozen. We bieden maatwerk waar nodig in financiële ondersteuning en begeleiding.

Door de relatie tussen het jeugdsozenbeleid en de Paracommerciële Verordening is gewacht met het opstellen van het Jeugdsozenbeleid totdat uw Raad deze Verordening heeft vastgesteld. Inmiddels heeft uw Raad deze Verordening vastgesteld en deze is per 12 april 2023 in werking gestreden.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het Beleidsplan is erop gericht om het voortbestaan van jeugdsozen te waarborgen. Jeugdsozen zijn een veilige ontmoetingsplek waarin bezoekers zich kunnen ontwikkelen. Jeugdsozen hebben vrijwilligers en bestuursleden die het belang inzien van jeugdsozen in de sociale infrastructuur. Jeugdsozen dragen bij aan het welzijn van jongeren en de leefbaarheid in de gemeente.

We sluiten aan bij de Transformatieopgave Sociaal Domein en het Beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving. Het gaat hierbij om meer preventie en meer inzet op de samenredzaamheid.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Met het nieuwe jeugdsozenbeleid is er sprake van een geharmoniseerd beleid met ruimte voor de verschillen tussen de jeugdsozen.

Het beleidsplan kent een simpele opbouw met een beschrijving van de kenmerken van (door het college erkende) jeugdsozen in deel 1 en een beschrijving van de ontwikkelrichting in deel 2.

Door de kenmerken van jeugdsozen te beschrijven zorgen we ervoor dat jeugdsozen allen dezelfde basis hebben. We leggen vast dat er sprake moet zijn van een zelfstandige juridische entiteit, een eigen bestuur dat een afspiegeling is van de doelgroep en dat er sprake is van openbaarheid: iedereen is welkom.

Verder hebben we in deel 1 vastgelegd dat de doelgroep van jeugdsozen is afgebakend van 12 tot 23 jaar. We gaan er van uit dat er wel een natuurlijk onderscheid tussen verschillende leeftijdsgroepen aanwezig zal blijven. Het is echter niet uitgesloten dat minderjarige en meerderjarige bezoekers samenkomen in een jeugdsoos. Jeugdsozen krijgen van ons de verantwoordelijkheid om dit in goede banen te leiden. Zij hebben gezamenlijk huisregels opgesteld. Het voldoen aan de huisregels wordt beloond met de “goed- bezig” subsidie.

In deel 2 is de ontwikkelrichting vormgegeven. Deze bestaat uit drie doelstellingen. Hieronder worden de drie doelstellingen opgesomd inclusief de onderbouwing voor deze doelstellingen:

- Voortbestaan waarborgen door maatwerk

In de afgelopen jaren is een aantal jeugdsozen gestopt of heeft de status “slapend” aangenomen. Voor de leefbaarheid in onze dorpen is het belangrijk dat we het voortbestaan van jeugdsozen waarborgen. Jeugdsozen houden onze dorpen aantrekkelijk voor een jongere doelgroep. Het maatwerk bestaat uit een financiële ondersteuning, maar ook de inzet van jongerenwerk moet maatwerk zijn. Deze doelstelling is uitgewerkt aan de hand van de input van drie koplopers in de groep jeugdsoosbesturen. We hebben hun voorstellen op hoofdlijnen overgenomen.

- Jeugdsozen als vindplaats voor jongeren

Preventie is een belangrijk speerpunt. We leggen de link naar de Transformatieopgave Sociaal Domein en het Beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving. We willen dat jeugdsoosbesturen en vrijwilligers in staat worden gesteld om problematiek te herkennen (vroegsignalering) en jongeren door te leiden naar passende hulp. Daarnaast willen we meer dan vroeger inzetten op activiteiten in en van de jeugdsozen zodat zij kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, maar bijvoorbeeld ook kunnen bijdragen aan de sociale cohesie in een dorp. Jeugdsozen krijgen hiermee een belangrijke plek in onze sociale infrastructuur.

- Ontwikkelen jeugdsoosbesturen en vrijwilligers

Om de doelstellingen in het beleid waar te maken, hebben we sterke jeugdsoosbesturen en

enthousiaste, goed toegeruste vrijwilligers nodig. We willen dat jongerenwerk jeugdsozen gaat faciliteren in hun ondersteuningsbehoefte en zoveel mogelijk de samenhang tussen de hulpvragen ziet. Het ondersteuningsaanbod van het jongerenwerk dient zoveel mogelijk in gezamenlijkheid te worden opgepakt en waar nodig dient maatwerk te worden geboden. Het ondersteuningsaanbod biedt bijvoorbeeld activiteiten op het gebied van financiën, subsidieaanvragen, leren organiseren of trainingen voor vroegsignalering

5.2 Risico's

Juridische aspecten

Jeugdsozen krijgen een subsidie op basis van de nieuwe subsidieregeling. Hierdoor krijgen sommige jeugdsozen een hoger bedrag dan voorheen en andere jeugdsozen krijgen een lager bedrag dan voorheen. Aanpassingen in het subsidiebedrag zijn mogelijk bij gewijzigde omstandigheden, zoals een nieuw subsidieregeling. De wijzigingen zijn dusdanig klein dat er geen noodzaak is tot een afbouwregeling. De nieuwe regeling voorziet in maatwerk.

Financiële ontwikkelingen

Een van de doelen van het jeugdsozenbeleid is het voortbestaan van jeugdsozen waarborgen door maatwerk. De subsidieregeling voorziet in een basisbedrag en een subsidie op basis van inkomsten en uitgaven (maatwerksubsidie). De maatwerksubsidie is gemaximeerd om te voorkomen dat buitensporige uitgaven gesubsidieerd worden.

Door te werken met subsidieplafonds zal er geen sprake zijn van budgetoverschrijding. Het budget is gelijk gebleven ten opzichte van voorgaande jaren.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Het budget bedraagt € 91.000 per jaar.

Het wordt als volgt verdeeld:

- algemene subsidie € 15.000 euro (plafond 2024),
- maatwerksubsidie € 50.000 (plafond 2024)
- jeugdsoos-activiteiten € 20.000 (plafond 2024) en
- Goed bezig subsidie € 5.000 (raming),
- Onvoorzien € 1.000

Via de p&c-cyclus zullen de uitgaven worden gemonitord.

7. Inbreng belanghebbenden

Jeugdsozen hebben deelgenomen aan een startbijeenkomst eind januari 2023. Hierna zijn gesprekken geweest met drie jeugdsozen (koplopers) die het geheel aan jeugdsozen vertegenwoordigd. Hun ideeën en opmerkingen zijn meegenomen bij het opstellen van een conceptbeleidsplan en conceptsubsieregeling. Deze concepten zijn in juli 2023 ter inzage gegeven aan een bijeenkomst voor alle bekende jeugdsozen (hierbij waren 10 jeugdsozen aanwezig). Tijdens de bijeenkomst zijn de concepten ook toegelicht. Er waren enkel positieve reacties.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Voor de uitvoering van de nieuwe subsidieregeling zal een werkinstructie worden opgesteld en wordt een nieuw aanvraagformulier ontwikkeld. Jeugdsozen krijgen (waar nodig) ondersteuning bij het aanvragen door jongerenwerk

8.2 Tijdspad

Het beleidsplan heeft een looptijd van 2024-2028.

8.3 Communicatie

Na het vaststellen van het Beleidsplan 2024 - 2028 "Samen kunnen we het maken!" worden jeugdsozen uitgenodigd voor een voorlichtingsbijeenkomst. Hierbij nodigen we ook het jongerenwerk uit aangezien zij jeugdsozen begeleiden en ondersteunen.

8.4 Evaluatie

Er is (nog) geen sprake van onderzoek en evaluatie naar (de effecten van) het jeugdsozenbeleid. Wel zal bij het voorbereiden van de opvolger van dit beleidsplan een evaluatie plaatsvinden over de voorgaande beleidsperiode.

Bijlage(n):

1. Jeugdsozenbeleidplan 2024 - 2028 "Samen kunnen we het maken!"
 - Bijlage 1 Overzicht huidige jeugdsozen
 - Bijlage 2 Huisregels Jeugdsozen Het Hogeland
2. Subsidieregeling Jeugdsozen 2024 - 2028

Winsum, 5 september 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding